

YUNUS EMRE (1238-1320)

Anadolu Tasavvuf Edebiyatının ilk büyük Ozan'ı türkçe şiirin öncülerindedir. Halk tarafından yaşamı

ı destanlaştırılmış ermiş bir kişi olarak kabul edilmiştir.Çok sevilen Yunus Emre'nin Bursa'da Emre Sultan Köyünde, Erzurum Dutça Köyünde, Eskişehir Sanköyde,Keçiborlu'da, Aksaray'da, Karaman'da, Ünye'de,mezarı vardır.Yunus Emre (Varlığın Birliğine) Vahde'i Vucude inanırdı. Ona göre Tanrıdan başka bir varlık yoktur. Ruh ve Nefis Destanı, Akl Destanı,veDivanı en önemli yapıtlarındandır.Yapıtlarında dost, sevgi,barış, gül,şarap, bahçe, bülbül gibi simgelere yer vermiştir.

Bir Humanist olan Yunus Emre Medrese Eğitimi gördüğü, arapça ve farsça bildiği , Tasavvuf Tarihi üzerinde çalıştığı halde yazılarını türkçe olarak yazmıştır.Yunus Emre'nin doğduğu yıllarda Selçuklu Devleti Aladağ'da Moğollara yenilmiş bundan sonra Anadolu 'da bir kargaşalık başlamıştı.Söğüt ve çevresinde Selçuklu Devletinin (Uç Beyi)Kayı Beyi olan Osmanlı'lar yavaş yavaş gelişmişler sonunda yıkılan Selçuklu Devleti yerine bir Osmanlı Devleti kurulmuştur.Çeşitli savaşlarla ve konulan vergilerle kıtlık olmuş Anadolu Halkı aç ve yoksul kalmıştır. O sırada Yunus Emre'nin doğum yeri olan Sanköy'ün yaşlıları Yunus Emre'yi Anadolu'da ermiş kişiliğiyle ün salmış Hacı Bektaş Veli'ye erzak almak için yollamışlar. Yunus Emre Hacı Bektaş Veli 'ye köyünün sorunlarını anlatmış, O da ona (Gel sana buğday yerine nefes edelim, bilgi verelim.demiş Fakat Yunus Emre verilen erzakları alıp yola çıkar yolda nefes yerine erzak'ı tercih ettiğine pişman olup geri döner. Hacı Bektaş Veli onu Taptuk Emre'nin Dergâhına gönderir. Yunus Emre bu Dergahta kırk yıl kalarak öğrenir ve aynı zamanda en yorucu işleride görür. Rivayete göre Yunus Emre Hırka Dağından en düzgün odunları keser ve odunları yılanlarla bağlayarak Dergâh'a getirir. Yılanlar Dergâh'ın kapısına gelince tekrar Hırka Dağına geri dönerler. Taptuk Emre bir gün ona :('Yunus dağdan neden hep düzgün odunları getiriyorsun bunların hiç eğrisi yok mu? diye sorar.Yunus da ona Şeyhim:(senin kapına odunun eğrisi bile yakışmaz) der.

Unesco tarafından 1991 yılı SEVGİ YILI (JAHR der Liebe) ilan edilmiştir. Yunus Emre türkçeyi eşsiz bir kudret ve hünerle kullanmış,bunun sayesinde türkçemiz en güzel şeklini almıştır. O Türk Halkının bütün duygu ,heyâcan ve düşüncelerini bütün iç zenginliğini en iyi bir şekilde verebildiği için eserleri halâ zevkle okunur. On üçüncü yüzyılda bir çok iç savaşlardan fakir ve halsiz düşen Anadolu Halkı mistik inançlarla avunmak, sabrı , azla yetinmeyi ilke edinerek çileli bir yaşamı tercih etmek sorunda kalmıştır.

Yunus Emre'nin şiirlerinden bir kaç:

(türkisch)

(deutsch)

Bize Derviş derler,

Bizim düşmanımız kindir

Biz kimseye kin duymayız

Düşmanımızı severiz.

Nerede biz yalnızız

Orası bizim evimizdir.

.....
..

Yetmiş iki milletin hepside gözümüzde eşittir.
Kimki başka yerden olanlara, yaradanın
dengesine dokunursa
Kendi çukurunu kendi kazar.

Man nennt uns Derwische,

Unser Feind ist der Hass.

Wir hassen niemand,

Haben unsere Feinde lieb.

Wo wir einsam sind,

Dort liegt unser Heim.

Alle zweiundsiebzig Völker sind
in unseren Augen gleich.
Wer das Gleichgewicht in der
Schöpfung und das Recht des
Andersartigen antastet, gräbt
seine eigene Grube.

Mal sahibi mülk sahibi
Hani bunun ilk sahibi
Mal da yalan mülk de yalan,
Var biraz da sen oyalan.

Gutsbesitzer! Grundbesitzer!
Wo ist denn der Urbesitzer.
Grund und Güter sind Lügen;
Laß auch du Dich ablenken.

Gelin tanış olalım
İşi kolay tutalım
Sevelim sevilelim,
Dünya kimseye kalmaz.
İ.

Kommt, wir wollen uns kennenlernen
Laß es uns einfach angehen
Laß uns lieben lieben lassen
Diese Welt wird nie vergehen.

İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsen, ya nice okumaktır
Okumaktan ma`na ne kişi Hakkı bilmektir,
Çün okudun bilmezsen, ha bir kuru ekmektir
Okudum bildim deme çok taat kıldım deme
Eri hak bilmez isen abes yere yelmektir
Dört kitabın ma`nası bellidir bir elifde
Sen elif bilmezsen bu nice okumaktır.
Yirmidokuz hece okusan uçtan uca
Sen elif dersin hoca ma`nisi ne demektir.
Yunus Emre der hoca gerekse bin var hacca,
Hepisinden iyisi bir gönüle girmektedir.

Lehre ist Lehre zu kennen
Lehre sich selbst zu kennen
Kennst dich selbst nicht
Wie ist da Lehre möglich
Was ist der Lehre Sinn
Lerne Gott kennen
Wer lernt aber nicht kennt
Dem ist Lehre ein trockenes
Brot.
Du glaubst zu lernen zu kennen
Auch zu beten glaubst du
Wenn dir Gott verschlossen
bleibt, taugt all dein Streben
nicht.

Der Sinn von vier Büchern
Klärt sich in einem Alif.
Wenn du Alif nicht kennst
Wie ist da Lehre möglich.
Du liesest die Buchstaben
Alle der Reihe nach Hodscha
Du sagst dein Alif auf
Was heißt das im Kern
Yunus meint Hodscha wenn
es sein muss.

Gehe tausendmal nach Mekka
Lohnender ist es aber
Einzuziehen in ein Herz.

Gözsüze fışıldadım sağır sözüm işitmiş,
Dilsiz çağırp söyler dilimdeki sözümü

Ey âşklar, ey âşklar, âşk mezhebi, dindir bana

Dem Blinden hab ich ein
paar Worte zugesteckt
Der Taube hat sie vernommen

Dann hörte ich einen Stummen
Meine Worte nachsummen.

Ach ihr Verliebten der Pfad der
Liebe ist mein Glaube

.....
Aşkın aldı benden beni bana seni gerek seni
Ben yanarım düni günü bana seni gerek seni
Ne varlığa sevinirim ne yokluğa yerinirim,
Aşkın ile avunurum bana seni gerek seni.
Aşkın âşklar öldürür aşk denizine daldırır.
Tecelli ile doldurur bana seni gerek seni.
Eğer beni öldüreler külüm göğe savurular.
Toprağım anda çağra bana seni gerek seni.
Yunus Emre benim adım gün geçtikçe artar odum,
iki cihanda maksadım bana seni gerek seni

Deine Liebe nahm mich weg von mir
Brennend bin ich immerzu fehlst mir du
Dasein freut mich nicht Hinsein freut mich nicht
Deine Liebe mildert mich du fehlst mir du
Deine Liebe ist eine die tötet Liebende lockt sie in ihr Meer
Dein Erscheinen füllt sie auf du fehlst mir du
Falls sie mich einst töten meine Asche dem Himmel geben
Wird mein Grabhügel rufen du fehlst mir du
Yunus Emre bin ich täglich brenn ich ungelöscht
Mein Wunsch auf beiden Welten du fehlst mir du.

Şol cennetin ırmakları akar Allah deyu deyu,
Çıkmış İslam bülbülleri öter Allah deyu deyu,
Salınır Tuba dalları Kur`an okur hem dilleri,
Cennet bağının gülleri kokar Allah deyu deyu
Hep nurdandır direkleri gümüşdür yaprakları

Die Flüsse aus dem Paradies fließen Allah rufen Allah,
Die Nachtigallen des Islam zwitschern Allah rufen Allah
Die Zweige vom Baum Tuba züngelnd sprechen sie den Koran
Die Rosen im Himmelshag duften Allah rufen Allah
Ihre goldenen Stämme ihre silbernen Blätter
Ihre ausgestreckten Zweige treiben Allah rufen Allah
Mit mondklaren Gesichtern mit verzuckerten Worten
Die Huris im Paradies schreiten Allah rufen Allah
Die den Herrn von Herzen lieben ihre Augen streuen Tränen
Ins Licht getaucht Licht geworden künden Allah rufen Allah
Die Himmelstür ward aufgesperrt die Räume füllte lauter Gnade
Die Türen der acht Paradiese schwingen Allah rufen Allah Worten
Yunus eile zum Geliebten lass den Tag nicht verkommen

Morgen schon bei Gott sein Allah rufen Allah
Öğretmen Mübeccel Akşit

.